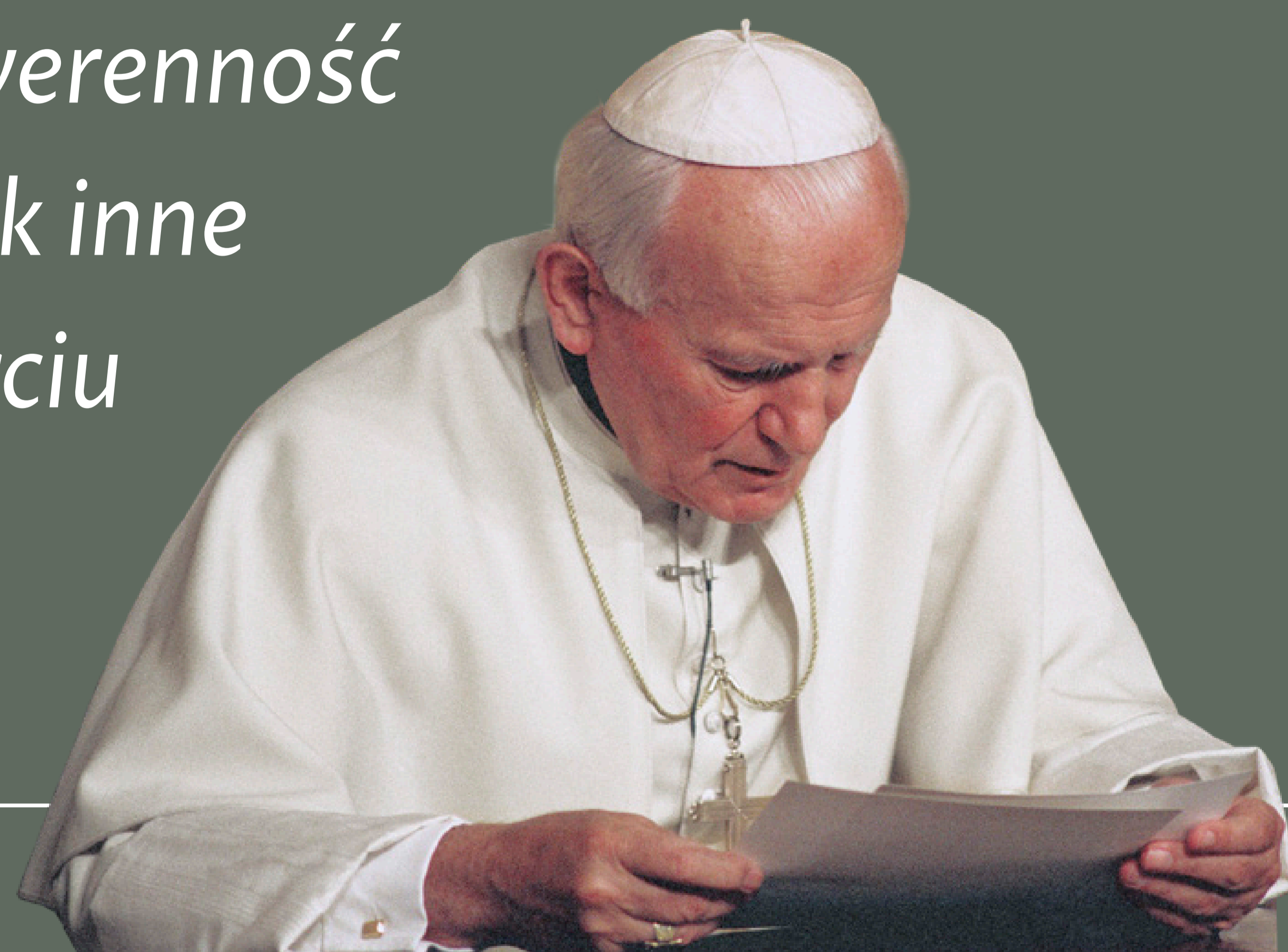

1939–1945

II WOJNA ŚWIATOWA

Jestem synem narodu, który przetrwał najstraszliwsze doświadczenia dziejów, który wielokrotnie był przez sąsiadów skazywany na śmierć – a on pozostał przy życiu i pozostał sobą. Zachował własną tożsamość i zachował pośród rozbiorów i okupacji własną suwerenność jako naród – nie w oparciu o jakiegokolwiek inne środki fizycznej potęgi, ale tylko w oparciu o własną kulturę, która okazała się (...) potęgą większą od tamtych potęg (...)

Fot. Servizio Fotografico L'Osservatore Romano

Przemówienie wygłoszone w siedzibie UNESCO, 1980

1 września 1939 roku wojska niemieckie bez wypowiedzenia wojny przekroczyły o świcie na całej niemal długości granice Rzeczypospolitej, rozpoczynając tym samym pierwszą kampanię II wojny światowej. Osamotnione przez aliantów Wojsko Polskie nie mogło skutecznie przeciwstawić się agresji Niemiec i sowieckiej inwazji dokonanej 17 września. Konsekwencją tej sytuacji stał się IV rozbiór Polski dokonany przez Hitlera i Stalina.

Karol Wojtyła jako student z ciotką Stefanią Wojtyłą na krakowskich plantach, ok. 1938/1939, autor nieznany, fot. ze zbiorów Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach

W chwili wybuchu wojny Karol Wojtyła miał 19 lat. Od roku mieszkał wraz z ojcem w Krakowie, gdzie przeprowadzili się, aby młody Karol mógł studiować wymarzoną polonistykę. W 1939 roku zapisał się na drugi rok studiów. Hitlerowcy aresztowali większość pracowników Uniwersytetu Jagiellońskiego i nie dopuścili do rozpoczęcia nowego roku akademickiego. Wojtyła przerwał studia i rozpoczął pracę jako robotnik Zakładów Chemicznych Solvay. W 1941 roku zmarł ojciec Karola Wojtyły.

Niemiecki pancernik „Schleswig-Holstein” ostrzeliwuje polskie pozycje na Westerlandzie, 1 września 1939, autor nieznany, fot. ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej

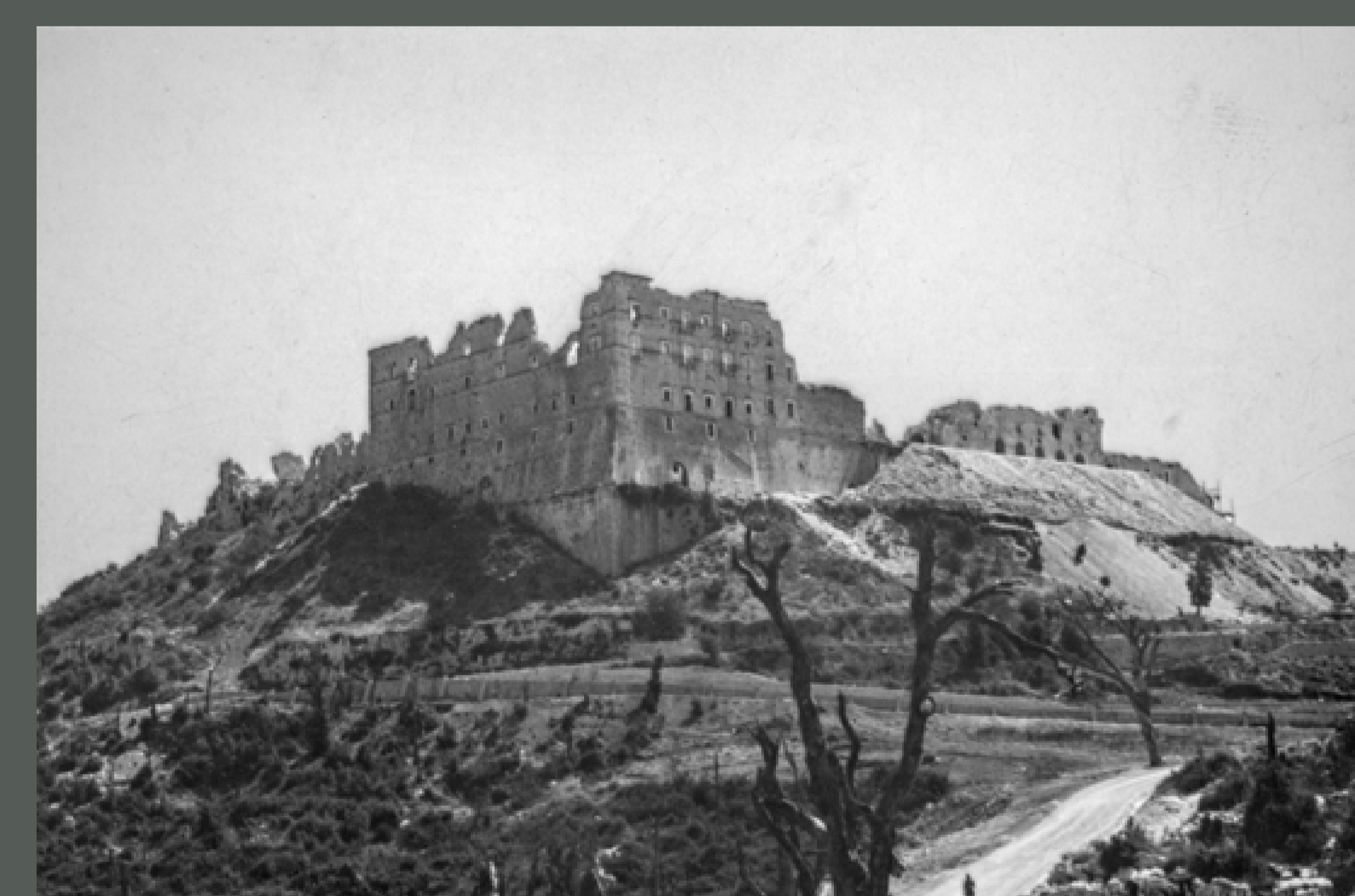
Plonąca po ostrzale niemieckim polska Wojskowa Składnica Tranzytowa na Westerlandzie, wrzesień 1939, autor nieznany, fot. ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej

Dowódca obrony Westerlandzie major Henryk Sucharski prowadzony przez Niemców do niewoli. 7 września 1939, autor nieznany, fot. ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej

KL Auschwitz. Uwolnieni przez armię sowiecką więźniowie – oficerowie jugosłowiańscy. Oświęcim, styczeń 1945, autor nieznany, fot. ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej

Bitwa o Monte Cassino. Widok klasztoru po zakończeniu bitwy. Monte Cassino, maj 1945, autor nieznany, fot. ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej

Powstanie Warszawskie, walki na Mokotowie. Warszawa, sierpień 1944, autor nieznany, fot. ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej

Dowiedz się więcej: wystawajp2.pl

Czołgi Sherman Firefly z 1. Pułku Ułanów Krechowieckich. Na pierwszym planie czołg „Rycerz I”, autor nieznany, fot. ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego

